

HM3-Archiv NM

VÝROČNÍ ZPRÁVA za rok 2016

Sídlo archivu: Na Zátorách 6/285, 170 00 Praha 7
tel. +420 220802530, 220877863, archivnm@nm.cz

Zřizovatel: Ministerstvo kultury ČR, zřizovací listina č. j. 17461 z 27. 12. 2000 ve znění rozhodnutí ministra kultury č. 13/2011 z 29. 4. 2011.

Akreditovaný specializovaný archiv podle zákona č. 499/2004 Sb., § 80, odst. 4 (akreditace potvrzena ředitelem OASS MV ČR dne 27. 12. 2007, č. j. AS-2474/1-2007).

Národní muzeum – Historické muzeum – Archivní úsek – HM3.1-Archiv Národního muzea

Organizační změny 2016

Od 1. 2. 2016 bylo Československé dokumentační středisko začleněno do Archivu NM jako jeho součást při zachování samostatné evidenční řady NAD.

Od 1. 2. 2016 Archiv NM získal nové systemizované VŠ místo kurátora Archivu Muzea dělnického hnutí, na které od 20. 4. nastoupil Bc. David Majtenyi.

Od 1. 3. 2016 byl v rámci Historického muzea NM vytvořen Archivní úsek, jehož součástí je Archiv Národního muzea, Archiv dějin tělesné výchovy a sportu a Referát spisové služby.

Vedoucí archivního úseku se stala PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.; od 1. 5. 2016 převzala i vedení oddělení Archivu NM.

Sbírkotvorná činnost

Akvizice – nové přírůstky – 17 př. č.

Dary:

1. Doc. Ing. arch. Milan Nesměrák, CSc. (22. 1. 1953–13. 10. 2011) – osobní fond architekta, 14 kartonů, 53 šanonů, 13 krabic, 3 banánové krabice, 18 kulatých plechových krabic, 4 velké desky, daroval syn, Ing. arch. Milan Nesměrák, př. č. 6/2016, 13. 6. 2016 (NAD 955);
2. František Falerski – 2. část osobního fondu skautského činovníka, 5 kartonů (č. 6–10), 1948–2002, darovala PhDr. Lucie Šmídová, 15/2016, 28. 11. 2016 (NAD 949);
3. JUDr. Jaromír Růžička – osobní fond advokáta, 1 karton, daroval syn, Jaromír Růžička; př. č. 16/2016, 5. 12. 2016 (NAD 958);

Převody:

1. PhDr. Jaroslav Vrchoťka, CSc. – dodatek k osobnímu fondu ředitele KNM, 1 složka (v kart. 14), 1981–1983, předalo KNM1-Odd. základní knihovny, př. č. 1/2016, 2. 2. 2016 (NAD 859);
2. Ústředí lidové umělecké výroby – evidence řemeslníků a výrobků lidové tvorby výrobního družstva, 1953–1995, 124 kartonů, 83 kartoték, 27923 negativů, předalo HM2.3-Etnografické odd., př. č. 8/2016, 25. 7. 2016 (NAD 956);
3. Fotoarchiv Etnografického oddělení – soubor pozitivů, negativů a dalšího obrazového materiálu shromážděný při sbírce Etnografického oddělení NM, 1895–1990, 47 kartonů, 56 kartoték, 348 balíků, předalo HM2.3-Etnografické oddělení, př. č. 9/2016, 25. 7. 2016 (NAD 957).

Skartační řízení – Registratura NM:

1. SVN1-Centrální oddělení péče o sbírky – 10 kart., 1996–2010; př. č. 2/2016, 19. 2. 2016 (NAD 954);
2. HM1.3-Numismatické oddělení – 3 kart., 1971–2009, př. č. 3/2016, 18. 4. 2016 (NAD 755);
3. HM1.3-Numismatické oddělení – 2 kart., 1983–2009, př. č. 4/2016, 12. 5. 2016 (NAD 755);
4. HM2.4-Divadelní oddělení – 2 kart., 2001–2009, př. č. 5/2016, 20. 5. 2016 (NAD 756);
5. EPN0.1-Právní oddělení – 25 kart., 1974–2009, př. č. 7/2016, 21. 7. 2016 (NAD 737);
6. EPN1.3-Osobní oddělení – 16 kart. (osobní spisy vyřazené 2007–2009), př. č. 10/2016, 31. 8. 2016 (NAD 735);
7. GŘ-Sekretariát – 9 kart. (č. Y297–305), 1965–2009, př. č. 11/2016, 13. 10. 2016 (NAD 2);
8. SVN7-Vědecký tajemník – 5 kart. (č. 19–23), 1990–2009, př. č. 12/2016, 1. 11. 2016 (NAD 733);
9. PM5-Entomologické oddělení – 1 složka, 2010, př. č. 13/2016, 22. 11. 2016 (NAD 746);
10. PM4-Botanické oddělení, 1 složka, 2010, př. č. 14/2016, 22. 11. 2016 (NAD 745);
11. HM3.1-Archiv NM, 4 kart. (č. 89–92), 2010, př. č. 17/2016, 13. 12. 2016 (NAD 753).

Charakteristika získaných sbírkových předmětů:

ANM je mimo evidenci CES MK ČR, podléhá archivní evidenci NAD MV ČR.

ANM převzal 2 nové osobní fondy a dodatky ke 2 již stávajícím osobním fondům.

11 přírůstků bylo získáno skartační úředních spisů ze 6 organizačních útvarů Národního muzea.

ANM začal postupně přebírat archivní fondy a sbírky Etnografického oddělení NM, zatím byl do NAD ANM zaevidován 1 úřední fond a 1 dokumentační sbírka – tyto archiválie spravuje PhDr. Kateřina Pařízková.

ANM postupně přebírá archivní fondy a sbírky Muzea dělnického hnutí – evidenční celek Archiv Muzea dělnického hnutí, pro který bude teprve založena samostatná řada NAD, spravuje Bc. David Majtenyi.

Celkové množství uložených archiválií

1. Počet fondů a počet sbírek, počet běžných metrů celkem:

- Archiv NM v roce 2016 převzal 28771 evidenčních jednotek: 269 kartonů (z toho 78 ve skartačním řízení), 139 kartoték, 34 krabic, 402 balíků, 4 velké desky, 27923 negativů = 210,39 b. m archiválií.

K 31. 12. 2016 vede v evidenci 936 vlastních souborů NAD = 3304,12 b. m archiválií z let 1142–2015 a 1 soubor cizí (3,82 b. m, 22 ev. j.). Celkem 937 souborů NAD = 3307,94 b. m (562846 evidenčních jednotek).

- Čs. dokumentační středisko nemělo v roce 2016 žádné přírůstky.

K 31. 12. 2016 vede v evidenci 42 vlastních souborů NAD = 175,20 b. m archiválií z let 1937–2017 (3294 evidenčních jednotek).

2. Stupeň zpracovanosti archivních souborů:

- Archiv NM – podle statistiky z evidence NAD je z celkové metráže 75,80 % nezpracováno, 24,20 % zpracováno a z toho 17,68 % inventarizováno.
- ČSDS – podle statistiky z evidence NAD je z celkové metráže 100 % nezpracováno.

Odborné zpracování sbírek ANM

Počet archivních evidenčních pomůcek: 282 (175.189 inv. č.), z toho 101 v databázi Bach (98.723 inv. č.), dostupných na portálu VadeMeCum.

Inventarizace (evidence 2. stupně) – nové inventáře

František Wawra (1786–1832) – Milena Běličová, Inventář ANM č. 298, Praha 2016, 1 složka v kartonu Hn 45, 9 inv. č.;

František Falerski (1927–1969) – Lucie Šmídová, Inventář ANM č. 299, Praha 2016, 12 kart., 440 inv. č.

Revize fondů a sbírek

ANM

Revize části fondu Hradní fotoarchiv a aktualizace databáze do roku 1920, Milena Běličová – revize 1586 pozitivů, přejmenování a nové přivěšení 2587 obrázků;

Revize části Sbírký pergamenů A a B a části pergamenů Šternberk-Manderscheid, Milena Běličová – přepsání opravených signatur na obálkách (sign. Perg-A1845–2005; Perg-B315–364; Perg-ŠM1–151), tj. 262 ks;

Revize části Genealogické sbírky H, Lucie Šmídová, kartony č. 20–24, 271 signatur.

ČSDS

Revize fondu Polská samizdatová periodika, Veronika Kořínková – aktualizace jejich soupisu a doplnění chybějících titulů uložených v prostorách ČSDS, o. p. s., 2 kartony;

Revize části fondu RFE – Monitoring vysílání československého rozhlasu a televize (1955–1959), Jitka Hanáková a Veronika Kořínková – evidence před digitalizací v ÚSTR, 1705 ks.

Digitalizace a fotodokumentace sbírek

ANM

Digitalizace negativu-kinofilmu rodinné kroniky, Václavíkovi, inv. č. 1, Ing. Vladislav Bartůněk, SVN1, 1 ks / 399 skenů;

Digitalizace úředních knih Matice české, Jednací protokoly schůzí Kuratoria Matice české, Bc. Jakub Hobža, KNM6 s finanční podporou Matice české: MČ1, 1831–1846 (archivní kulturní památka č. 65), 1 sv. / 93 skenů; MČ2, 1842–1859, 1 sv. / 383 skenů; MČ3, 1860–1877, 1 sv. / 455 skenů;

Digitalizace fotografií ze Slovenska z fondu Dobroslava a Václav Menclovi, stážistka Mgr. Lenka Stanová, 2122 ks / 2122 skenů;

Digitalizace části fondu Fotoarchiv PNP I. – Osoby, kart. 7, inv. č. 959–1106 (495/918), David Majtenyi a Klára Woitschová; karton 8, inv. č. 1234–1259 (51/85); kart. 11, inv. č. 1577–1739 (498/854), David Majtenyi; tj. 1044 ks / 1857 skenů;

Digitalizace části pečeti přivěšených k pergamenovým listinám Sbírký pergamenů A (146/173, bednička 1 a 2) a k pergamenovým listinám v dalších fondech a sbírkách (75/78), Milena Běličová, tj. 221 ks / 251 skenů;

Digitalizace jednotlivin z různých fondů a sbírek ANM pro výstavní účely a potřeby badatelů, M. Běličová (Sbírka F-Hradec Králové 3/22; Oldřich Hanuš 69/69; Ludvík Očenášek 18/18; Josef Ladislav Píč 32/70; Josef Scheiner 11/22; Karel Cvrček, Hn 4, 7/ 8; Zdeněk Vltavský, Hn90, 20/25; Válečné vyhlášky, 10/35), tj. 170 ks / 269 skenů;

Fotodokumentace RNM pro potřeby studia dějin NM a ANM, Milena Běličová, cca 3300 náhledových fotografií.

ČSDS

Digitalizace části osobní korespondence Viléma Prečana: *Pelikán, Jiří* (1976–1998), Radek Schovánek v rámci projektu OR2016-27242 ve spolupráci s ČSDS, o. p. s. / 485 skenů;
Digitalize exilového periodika Právo lidu (1978–1990), Filip Jůn v rámci projektu OR2016-27242 ve spolupráci s ČSDS, o. p. s. / 650 skenů.

Archiv MDH

Digitalizace všech evidenčních a pomocných knih Archivu MDH, Bc. David Majtenyi, 5 ks / 2700 skenů.

Dobrovolníci – digitalizace sbírek

Archiv NM dále využíval na digitalizaci archiválií práci dobrovolníků:

RNDr. Roman Bortel, Ph.D. digitalizoval část fondu Fotoarchiv PNP I. – Osoby: karton 2, inv. č. 191(/318)–284 (278/554); karton 3, inv. č. 384–484 (656/1298); karton 8, inv. č. 1107–1233 (541/1038); karton 13, inv. č. 1982–2128 (394/776); tj. 1869 ks / 3666 skenů;

Bc. Lenka Brücknerová digitalizovala část Topografické sbírky F: F65-Kladruby b) město, (10/26); F2-Bechyně a) město (16/34), b) panství (63/187); tj. 89 ks / 247 skenů;

Bc. Olga Líbalová digitalizovala část fondu Fotoarchiv PNP I. – Osoby: karton 4, inv. č. 485–660 (624/963); karton 5, inv. č. 661–811 (549/889); karton 10, inv. č. 1397–1513 (424/706); tj. 1597 ks / 2558 skenů;

Radmila Paulová digitalizovala část fondu Fotoarchiv PNP I. – Osoby: karton 9, inv. č. 1260–1396 (578/934); karton 12, inv. č. 1740–1869 (414/733); tj. 992 ks / 1667 skenů;

Michaela Řehořová digitalizovala část fondu Fotoarchiv PNP I. – Osoby: karton 6, inv. č. 812–883; tj. 253 ks / 454 skenů.

Ošetření sbírek

Restaurování fotoalba z 19./20. století / Archivní sbírka Bohuslava Duška, inv. č. 1743, 1 sv. / MgA. Lenka Lesenská, absolventská práce oboru Restaurování fotografie, FAMU, Katedra fotografie, Kabinet restaurování fotografie;

Restaurování 5 pergamenových listin / Šternberk-Manderscheid, sign. Perg-SM182, 195, 202 222, 394 / Vyšší odborná a střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Magdalena Fojtová, Hana Pšeničková a Kateřina Skalická, maturitní práce pod vedením ???;

Restaurování pergamenové listiny Karla IV. / Sběrka pergamenů A, sign. Perg-A148 / Mgr. Veronika Žáková, 18.000 Kč;

Konzervace 10 sádrových odlitků pečeti / Sběrka pečeti, sign. I 40/41, 47, 48, 51, 52, bez č. / Adéla Skoupá, DiS.;

Konzervace dokumentů, 11 listů a 1 sešit / Vladimír Denkstein, karton 15 / Adéla Skoupá, DiS.;

Konzervace 5 kovových modelů raket / Ludvík Očenášek, inv. č. 200 / Ing. Jitka Vykouková).

Budování, úpravy a vybavení objektů a depozitářů

V Archivu NM Na **Zátorách** došlo v roce 2016 k vymalování kanceláří v 1. patře a výměně kobereců.

Badatelské služby

Zajištění provozu studovny ANM Na Zátorách a s tím spojené agendy, expedice archiválií z depozitáře v Terezíně, vyřizování objednávek xerokopií a digitálních kopií dokumentů; Lenka Hajná ve spolupráci s ostatními pracovníky ANM.

Otvírací doba studovny: úterý 8:30–16:00; středa 8:30–18:00; čtvrtek 8:30–16:00 hod.

		ANM	ČSDS
Počet badatelů:	domácích:	177	12
	zahraničních:	28	2
Počet návštěv:	domácích badatelů:	471	32
	zahraničních badatelů:	53	2
Počet studovaných archiválií (kartonů a dalších jednotlivin):	domácí badatelé:	1905	110
	opakovaně:	2160	110
	zahraniční badatelé:	141	14
	opakovaně:	158	14

Zodpovídání badatelských dotazů domácích i zahraničních, telefonických i písemných, většinou E-mailem, všichni pracovníci ANM, několik set dotazů ročně;

Rešerše pro Ministerstvo obrany ČR, Oddělení vydávání osvědčení – 3. odboj, vyhledávání osob ve fondu K231 a skenování dokladů k jejich činnosti v této organizaci, Milena Běličová (rešerše na 14 osob, 21 skenů);

Rešerše pro Ministerstvo obrany ČR, Oddělení vydávání osvědčení – 3. odboj, vyhledávání osob ve fondech ČSDS, Jitka Hanáková (6 odborných posudků);

Rešerše pro Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu služby kriminální policie a vyšetřování, Jitka Hanáková (1 odborný posudek).

Zahraniční badatelé ve studovně ANM:

Celkem 30 zahraničních badatelů: Slovensko 13, Německo 5, Polsko 2, Rusko 2, Švýcarsko 2, Francie 1, Japonsko 1, Slovinsko 1, Srbsko 1, Ukrajina 1, USA 1.

Celkem 55 návštěvních dnů (s 30 zahraničními badateli, z nichž 17 realizovalo jen 1 návštěvu).

Věda a výzkum

Přehled projektů

GA ČR č. 16-02022S, Národní muzeum v éře Československa

PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.; Mgr. Libor Jůn, Ph.D.

Během prvního roku řešení projektu byl kladen největší důraz na heuristickou práci a další přípravné práce. Hlavní témata výzkumu v prvním roce byla: organizační vývoj NM, zahraniční vztahy, publikační činnost NM, výstavní činnost NM atd. Za spolupráce ostatních oddělení NM byl sestaven seznam pamětníků, s nimiž se povedou vzpomínkové rozhovory. V rámci projektu byly publikovány 4 časopisecké studie.

DKRVO, IČ 00023272, 2016/23, Dějiny fondů a sbírek Národního muzea – zpracování dílčích témat z dějin fondů a sbírek Archivu Národního muzea a dějin Národního muzea jako celku na základě zpracování muzejní úřední registratury, starých historických sbírek i osobních archivních fondů:

DKRVO – dílčí téma 1: Pergamenové listiny v Archivu NM

PhDr. Milena Běličová – zpracování listin, PhDr. Klára Woitschová, Ph.D. – zpracování pečeti.

Výzkum v roce 2016 byl zaměřen na katalogizaci pergamenových listin ve Sbírci pergamenů A a heuristiku pro zamýšlenou monografii o sbírkách pergamenů ANM.

V portálu VadeMeCum na webu NM byla zpřístupněna první část katalogu Sbírký pergamenů A. Dne 22. 10. 2016 bylo v rámci projektu Monasterium digitalizováno 22 listin dodatků, skeny z fondů Ivan Dérer, Herzogenberg, Adol Schaniel, František Wawra a ze Sbírký CH – Karel ze Svárova, byly doplněny do katalogu, zpřístupněného v roce 2015. Záznamy z 11 svazků přírůstkových knih z let 1851–2013, excerpovaných v roce 2015, se z velké části podařilo ztotožnit s konkrétními signaturami listin.

DKRVO – dílčí téma 2: „Ptákové.“ Jan Svatopluk Presl jako ornitolog

Mgr. Petra Váchová ve spolupráci se zoologickým oddělením NM – dipl. biol. Jiří Mlíkovský, CSc., mezooborový projekt, souvisí s cílem 2016/16 Historická ornitologie.

Pokračující výzkum byl zaměřen na přípravu monografie, jejíž součástí je odborná edice rukopisu Ptákové (ANM, fond J. S. Presl), zejména jejích odborných komentářů. Edice, která je podílem ANM v této kapitole DKRVO, byla dokončena.

Práce na kolektivní monografii, založené na komentovaném přepisu zachovaného rukopisu Preslovy knihy „Ptákové“ (součást archivního fondu J. S. Presl, uloženého v ANM), doplněné o ornitologickou, historickou a jazykovědnou stat', pokračuje. Finalizace bude v ediční části monografie spočívat zejména v doplnění odborných ornitologických (resp. přírodovědeckých) poznámek, rovněž bude třeba dokončit ornitologickou a jazykovědnou kapitolu. Vydání monografie bylo odloženo s ohledem na aktuální zaneprázdněnost kol. J. Mlíkovského (autora, resp. spoluautora uvedených kapitol a technického redaktora), vázaného dokončením jiné rozsáhlé ornitologické monografie. Mgr. P. Váchová je v letech 2016–2018 na rodičovské dovolené.

DKRVO – dílčí téma 3: Političtí rukojmí J. Hájek a V. Hanzal

PhDr. Kateřina Pařízková

Výzkum životních osudů Jaroslava Hájka, Vladimíra Vicoovského a Vojtěcha Hanzala pokračoval bádáním v osobních fondech bývalých nacistických vězňů uložených v ANM (Ferd. Horký, Bohumil Přikryl) a v NA (fond Správa sboru nápravné výchovy, fond Policejní ředitelství). Dále pokračoval výzkum v Archivu bezpečnostních složek a ve Vojenském archivu – evidence osob a Archivu VHÚ. Stopy po životě J. Hájka byly nalezeny i ve sbírkách Oddělení dějin tělesné výchovy a sportu v NM. Zbývá dohledat archiválie v Archivu hl. m. Prahy.

Téma se ukázalo jako velmi komplexní a heuristika k němu je větší, než se původně předpokládalo, výzkum nebyl dosud dokončen, bude pokračovat v příštím roce.

DKRVO – dílčí téma 4: Garderoba dámy – móda jako projev životního stylu elit 1918–1948

PhDr. Miroslava Burianová

V roce 2016 se výzkum k tématu zaměřil na hmotné prameny, tedy zejména na mimořádnou pozůstalost paní Marie Plesingerové. Paní Marie byla ženou spolupracovníka T. G. Masaryka z let první světové války a posléze významného československého diplomata Miroslava Plesinger Božinova. Rozsáhlý konvolut dokládá reprezentativním způsobem životní styl manželky významné prvorepublikové osobnosti.

Výzkum v oblasti hmotných pramenů ze sbírek Národního muzea, kontextualizovaný se současnou módní tvorbou, byl prezentován v neplánované publikaci *Móda v kruhu času*. Následující výzkum bude pokračovat katalogizací fotografického archivu Edvarda Beneše, zpracováním trojrozměrných předmětů z pozůstalostí osobností a archivním výzkumem v paměťových institucích.

DKRVO – dílčí téma 5: Antonín Klimek

PhDr. Miroslava Burianová

Práce na biografii historika Antonína Klimka, vycházející z inventovaného osobního fondu, byla v tomto roce zaměřena na dohledávání žijících současníků zůstavitele. Využitím metod oral history bude studie doplněna o osobní rozměr. Práce na studii pokračuje.

DKRVO – dílčí téma 6: Skaut, politický vězeň a člen předsednictva K231 František Falerski

PhDr. Lucie Šmídová

Byla dokončena inventarizace osobního fondu František Falerski (12 kartonů, 410 inv. č.) a inventář zpřístupněn ve VadeMeCu.

Open Society Foundations – Foundation to Promote Open Society, *Czechoslovak Dissidents and Exiles, 1968–1989: Working for a Open Society – the Archive* Collections of the Czechoslovak Documentation Center, Grant Number OR2016-27242:

Mgr. Veronika Kořínková

Spolupráce na projektu ČSDS, o. p. s. – příprava podkladů a dohled nad pořádáním části osobního fondu Viléma Prečana, institucionálního fondu ČSDS, o. p. s. (1976–1994) a sbírky Charta77; příprava podkladů a dohled nad skenováním vybraných částí sbírek (exilová a samizdatová periodika, knižní produkce ČSDS, korespondence); revize a pořádání knihovnických fondů ČSDS; administrativa spjatá s průběhem grantu.

Účast na vědeckých konferencích

Poutní místa a poutní kultura v ohnisku interdisciplinárních přístupů, pracovní seminář (SGS13/FF/2016) / Filozofická fakulta Ostravské univerzity, Katedra české literatury a literární vědy, Ostrava / 14.–15. 9. 2016 / PhDr. Kateřina Pařízková, příspěvek: *Pokus o obnovu a rehabilitaci poutní cesty do Hájků* (DKRVO 2016/23).

Zpřístupňování sfragistického materiálu badatelské veřejnosti – digitalizace, katalogizace, edice pečeti / Ostrava / 13. 10. 2016 / PhDr. Klára Woitschová, Ph.D., příspěvek: *Sfragistické bohatství Archivu Národního muzea od povodní k digitalizaci* (DKRVO 2016/23)

Václav Josef Radecký z Radče a jeho místo v dějinách, vědecký seminář / Státní oblastní archiv v Praze, Městské muzeum Sedlčany / Sedlčany, Kulturní dům Josefa Suka / 3. 11. 2016 / Mgr. Libor Jůn, Ph.D., příspěvek: *V. J. Radecký a technické oddíly habsburské monarchie*.

Zahraniční konference: 0

Zahraniční cesty a stipendia zaměstnanců NM: 0

Bibliografie pracovníků

BĚLIČOVÁ, Milena. *Muzejní archivář Václav Schulz*. Časopis Národního muzea. Řada historická, 184, 2015, č. 3-4, s. 85–88, 4 ss., ISSN: 1214-0627, vyšlo 2016 (DKRVO 2016/23).

BĚLIČOVÁ, Milena. *Sto sedmdesát let Archivu Národního muzea*. Časopis Národního muzea. Řada historická, 185, 2016, č. 1-2, s. 84–92, 9 ss., ISSN: 1214-0627 (GA ČR č. 16-02022S).

BĚLIČOVÁ, Milena; STEHLÍKOVÁ, Dana; WOITSCHOVÁ, Klára. Doba Karla IV. v archivních pramenech. In: *Když císař umírá*. Jana Kunešová, Petr Příbyl (eds.), Praha: Národní muzeum, 2016, ISBN: 978-80-703-6500-7, kapitola V., s. 100–107 (katalogová hesla č. V.1.1–4; 1.5, 2.1).

BURIANOVÁ, Miroslava. *Klobouky nejen pro paní radovou*. Textil v muzeu 2016. Historie a inspirace textilní průmyslové výroby a módní tvorby. Brno: Technické muzeum v Brně, 2016, s. 3–20, ISBN: 978-80-87896-35-8, ISSN: 1804-1752 (DKRVO 2016/23).

BURIANOVÁ, Miroslava a kol. *Móda v kruhu času – Retro 200 let inspirací*. Praha: Národní muzeum a Grada Publishing, 2016, 208 ss., ISBN: 978-80-7036-503-8 (Národní muzeum), 978-80-271-0185-6 (Grada Publishing), (DKRVO 2016/23).

HANÁKOVÁ, Jitka. *Editorial. Ivan Medek a jeho dvacáté století*. Sborník Národního muzea v Praze. Řada A – Historie, 70, 2016, č. 1–2, s. 3–4, ISSN: 0036-5335.

HANÁKOVÁ, Jitka. *Tisková služba Ivana Medka, služba domovu*. Sborník Národního muzea v Praze. Řada A – Historie, 70, 2016, č. 1–2, s. 27–38, ISSN: 0036-5335 (RIV za FHS UK).

HONSOVÁ, Karolína. *Ivan Medek v hledáčku Státní bezpečnosti ve druhé polovině padesátých let*. Sborník Národního muzea v Praze. Řada A – Historie, 70, 2016, č. 1–2, s. 17–26, ISSN: 0036-5335 (RIV za FHS UK).

JŮN, Libor. *Náprstkovo muzeum v nespojitém čase – aneb několik úvah nad osudy muzejní instituce v letech 1945 až 1946*. Časopis Národního muzea. Řada historická, 185, 2016, č. 3–4, s. 59–70. ISSN: 1214-0627 (GA ČR č. 16-02022S).

KOŘÍNKOVÁ, Veronika. What is Microhistory? Theory and Practice, review of *What is Microhistory? Theory and Practice*, by Sigurður Gylfi Magnússon and István M. Szijártó, English Historical Review 131, no. 549, 2016, s. 516–518. ISSN: 0013-8266 (print), 1477-4534 (web).

MAJTENYI, David. *Osobnost Osvalda Závodského (1910–1954) s důrazem na jeho účast v občanské válce ve Španělsku*. Moderní dějiny 24, 2016, s. 183–220, ISSN: 1210-6860 (DKRVO 2016/23).

MAJTENYI, David. *Španělská občanská válka (1936–1939) v dokumentech Archivu Národního muzea*. Časopis Národního muzea. Řada historická 185, 2016, č. 3–4, s. 3–18. ISSN: 1214-0627 (DKRVO 2016/23).

RAJLICH, Jiří; MAJTENYI, David. *Španělská stopa generála Josefa Pavla*. Historie a vojenství 3, 2016, s. 39–72. ISSN: 0018-2583. (mimo RIV)

PAŘÍZKOVÁ, Kateřina. *Fričovo vzorové muzeum v Bělohradě*. Prameny a studie č. 56: Odkaz Národopisné výstavy československé 1895 v oblasti etnografie, muzejnictví a památkové péče. Praha: Národní zemědělské muzeum, 2016, s. 23–36. ISBN: 978-8086874, ISSN 0862-8483.

PAŘÍZKOVÁ, Kateřina. *Pamětní medaile, zvaná hájecká*. Numismatické listy, roč. 71, 2016, č. 1-2, s. 62–68, ISSN: 0029-6074 (DKRVO 2016/23).

ŠMÍDOVÁ, Lucie. *Legio angelica – nástroj disciplinace katolických chlapců. Výchova ke kněžství a k laické misijní činnosti v Legio angelica pod vedením P. Methoda K. Klementa, OSB v letech 1927–1937. Časopis Národního muzea. Řada historická, 185, 2015, č. 1–2, s. 39–48. ISSN: 1214-0627, vyšlo 2016 (DKRVO 2016/23).*

WOITSCHOVÁ, Klára. *Národní muzeum a Josef Volf počátkem roku 1919. Časopis národního muzea. Řada historická, 185, 2016, č. 3–4, s. 71–83, 13 ss. ISSN 1214-0627 (GA ČR č. 16-02022S).*

Redakční práce:

Časopis Národního muzea. Řada historická, roč. 185, 2016, odborná i technická redakce a předtisková příprava č. 1-2 a 3-4 / PhDr. Klára Woitschová, Ph.D., hlavní redaktorka, ISSN: 1214-0627, MK ČR E 79.

Ivan Medek a jeho dvacáté století. *Sborník Národního muzea v Praze. Řada A – Historie, 70, 2016, č. 1–2, 64 ss. / Mgr. Jitka Hanáková, editorka / ISSN: 0036-5335, MK ČR E 920.*

Pedagogická činnost

Mgr. Libor Jůn, Ph.D.:

Katedra fotografie FAMU, Kabinet restaurování fotografie, obor Restaurování fotografie – vedoucí oboru, přednášky z českých a obecných dějin, muzejní a archivní teorie dle učebního plánu. Člen zkušební komise pro doktorské studium FAMU;

Vedení diplomové práce čerpající z fondu Národní kulturní komise, ANM: Barbara Gajewska, *Interpretace, popis a péče o fotografický fond státního hradu Grabštejn*, Praha, FAMU, 2016.

PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.:

Katedra pomocných věd historických a archivního studia FF UK v Praze – přednáška a seminář Základy pomocných věd historických (1 + 1 ZS a LS), Archivní péče (1 + 1 ZS), Úvod do studia historie a archivnictví (1 + 1 ZS), Pomocné vědy historické pro historiky (1 + 0 ZS, LS), Digitální zdroje vědeckých dat (1 + 1 ZS)

+ vedení bakalářských prací, odborné přednášky v rámci Univerzity 3. věku FF UK v Praze a rekvalifikačního kurzu pro archiváře organizovaného Katedrou PVH FF UK

Členství ve vědeckých a kulturních institucích

Milena Běličová:

- členka redakční rady Sborníku NM v Praze, řada A – Historie (od 1. 6. 2002);
- členka výboru odborné skupiny specializovaných archivů při ČAS (od 2004);
- členka Akviziční a metodické komise Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd České republiky, v. v. i. (od 1. 1. 2012).

Libor Jůn:

- člen ASTENE, Oxford;
- člen Egypt and Austria Society, Wien;
- člen poradního sboru pro akviziční činnost Národní galerie.

Klára Woitschová:

- členka Heraldické společnosti v Praze.

Spolupráce s vědeckými a kulturními institucemi

Domácími:

Katedra fotografie FAMU, interpretace fotografických sbírek ANM (L. Jůn);
Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., členství v akviziční komisi (M. Běličová);
Muzeum hl. m. Prahy, konzultace a příprava podkladů pro výstavu „Břevnov – ve stínu kláštera Hradčanům na dohled“, rešerše fotografií z fondů ANM (K. Pařízková);
Národní galerie, členství v akviziční komisi (L. Jůn);

Zahraničními:

Egypt and Austria, Wien, Rakousko, společný badatelský projekt s tématem cestování na Blízký východ (L. Jůn);
Förderverein Eifelmuseum, Blankenheim, Nordrhein-Westfalen, BRD, Dr. Hans-Werner Langbrandtner, pokračování spolupráce na odborném zpracování rodinného archivu Šternberk-Manderscheid (korespondence o fondu ŠM), Milena Běličová;
ICARUS (International Centre for Archival Research), Wien, Österreich, spolupráce na projektu Monasterium (tvorba metadat, pokračování v práci na katalogu pergamenů, zpřístupnění 80 ks v databázi Monasterium), Milena Běličová, Klára Woitschová.

Přednášková činnost

Mariánská procesí v 19. století – Kateřina Pařízková, přednáška s prezentací a následnou besedou, Městská knihovna Praha – pobočka Břevnov, 16. 3. 2016;
František Hais – vůdce procesí – Kateřina Pařízková, přednáška v rámci výstavy „Břevnov – ve stínu kláštera Hradčanům na dohled“, Muzeum hl. m. Prahy, 3. 5. 2016;
Zapomenutá barokní památka – Kateřina Pařízková, přednáška s prezentací a následnou besedou při příležitosti otevření výstavy o poutní cestě do Hájku, Městské kulturní středisko v Hostivici, 8. 6. 2016;
Dr. Antonín Frič – obrázky ze života – Kateřina Pařízková, přednáška, Městské kulturní středisko, Lázně Bělohrad, 24. 8. 2016;

Přednášky v zahraničí: 0

Prezentační činnost

Výstavy v Národním muzeu

1. *Ivan Medek. Nesmlouvavě přímý gentleman* / 15. 9. 2015–10. 5. 2016 / Národní památník Vítkov / autorka a kurátorka výstavy Mgr. Jitka Hanáková;
2. *Komu asi patřila? Knihy a jejich lidé – sběratelé i nepřátelé* / České muzeum hudby / 4. 12. 2015–6. 3. 2016 / 9 ks archiválií / příprava exponátů a digitalizace PhDr. Milena Běličová;
3. *Na Piavě zvečera: Velká válka v lidové kultuře* / Letohrádek Kinských / 16. 2.–15. 7. 2016 / Josef Scheiner (11 ks) a Válečné vyhlášky (10 ks) / příprava exponátů a digitalizace PhDr. Milena Běličová;
4. *Druhý život husitství* / Národní památník Vítkov / 13. 5. 2016–26. 3. 2017 / V. Denkstein, digitální kopie z fondu J. Matiegka a z fotoalba RNM / příprava exponátů a digitalizace PhDr. Milena Běličová;

5. *Když císař umírá* / Muzeum české hudby / 29. 11. 2016–26. 3. 2017 / 4 pergamenové listiny, rukopis Aula Caroli, 2 pečetidla, 10 odlitků pečetí / příprava exponátů a katalogové texty PhDr. Milena Běličová a PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.

Výstavy NM pořádané ve spolupráci v cizích objektech – 0

Zahraniční výstavy v NM – 0

Výstavy NM v zahraničí – 0

Zápůjčky exponátů a digitálních kopií na výstavy

Domáci:

1. *V ulicích protektorátu* / Vojenský historický ústav Praha / 7. 5. 2015–31. 3. 2016 / 6 digitálních reprodukcí fotografií z fondu K. Hájek, příprava exponátů a digitalizace PhDr. Miroslava Burianová;
2. *Bez hranic. Umění v Krušnohoří 1250–1550* / Národní galerie / 27. 11. 2015–13. 3. 2016 / 1 ks pečetidla sign. B11 / příprava exponátu a digitalizace PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.;
3. *Zrnka písku. 100 let fotografování Blízkého východu v českých zemích* / Akademie múzických umění ve výstavním prostoru Národního technického muzea / 2. 12. 2015–22. 1. 2016 / 25 ks originálních fotografií z fondů Fotoarchiv Karla Hájka a Národní kulturní komise a 33 digitálních kopií z fondů Jiří Baum, Liberty Brožíková, Jaroslav Petrbok, Hradní fotoarchiv / příprava exponátů a digitalizace Mgr. Libor Jůn, Ph.D..
4. *Sedm věží. Karel IV. pohledem akademiků (1316–2016)* / Galerie Věda a umění, Akademie věd ČR / 6. 4.–11. 5. 2016 / vyhledání 10 odlitků pečetí a jejich předání ke konzervaci, příprava exponátů a katalogové texty PhDr. Milena Běličová a PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.;
5. *Vesnice Lounska očima Oldřicha Hanuše* / Oblastní muzeum v Lounech / 8. 11. 2016–8. 1. 2017 / 50 perokreseb a 54 kopií katastrálních map z fondu Oldřich Hanuš / příprava exponátů a jejich dokumentace PhDr. Milena Běličová.

Zahraniční:

1. *Od Visegrádu k Visegrádu* / zahraniční putovní výstava připravená archivními společnostmi zemí visegrádské čtyřky. Každý ze čtyř států prezentuje 25 vybraných dokumentů – z nich tři jsou z Archivu Národního muzea / od 18. 2. 2016 Warszawa, Polsko; Nowy Targ, Polsko; Stará Ľubovňa, Slovensko; Tallinn, Estonsko.

Prezentace sbírek v médiích

Spolupráce s rozhlasem:

Český rozhlas – Vltava, pořad *Telefonotéka*, PhDr. Kateřina Pařízková, živý rozhovor o Barokní poutní cestě do Hájku, 29. 7. 2016.

Jiné akce

Odborné exkurze do Archivu NM:

19. 5. Exkurze studentů oboru Orální historie – soudobé dějiny, Fakulta humanitních studií UK, o dějinách ČSDS, Mgr. et Mgr. Lenka Krátká (J. Hanáková);

Odborné praxe v Archivu NM

Mgr. Lenka Stanová, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice, SR, v rámci odborné stáže EU Erasmus+ (1. 2.–30. 4. 2016) se podílela na pořádání osobního fondu Václav a Dobroslava Menclovi, roztřídila slovenskou část fondu, digitalizace fotografií, 2122 ks / skenů.
(K. Pařízková);

Ing. Pavel Maličský, Katedra PVH a AS FF UK, Praha, v rámci odborné praxe převedl do elektronické podoby strojopisné inventáře Genealogické sbírky H a Genealogické sbírky Vratislava z Mitrovic CH (K. Woitschová);

Bc. Lucie Michelová, Katedra PVH a AS FF UK, Praha, v rámci odborné praxe se podílela na pořádání osobního fondu Václav a Dobroslava Menclovi, třídila moravskou část fondu (K. Pařízková).

Dobrovolnická činnost:

Dobrovolníci se kromě digitalizace podíleli i na odborné činnosti ANM:

Kristýna Ansorgová pořádala Sbíрку autografů;

Bc. Lenka Brücknerová vyčistila od prachu část Sbírký pergamenů A, sign. Perg-A1–140;

Bc. Jan Hanousek pořádal fond RNM-Středisko osvěty a propagace;

Bc. Olga Líbalová zpracovala španělsky psané dokumenty ve fondu František Kaska.

Závěrečný komentář

Archiv NM jako každoročně plnil svoji základní funkci, což je evidence, ochrana a zpracování archivních fondů a sbírek a jejich zpřístupňování badatelům ve studovně i prostřednictvím výstav a médií. Na webový portál VadeMeCum byly doplněny další elektronické inventáře fondů a sbírek.

Podíleli jsme se na vědě a výzkumu účastí na vědeckých projektech GA ČR a DKRVO MK ČR. Zápůjčkami exponátů jsme se podíleli na výstavách NM i jiných institucí. Rozsáhlá byla opět digitalizace archiválií, především zásluhou dobrovolnické činnosti.

Personální stav oddělení k 31. 12. 2016

VŠ pracovníci: PhDr. Klára Woitschová, Ph.D. – vedoucí
PhDr. Milena Běličová
Mgr. Jitka Hanáková
Mgr. Libor Jůn, Ph.D. – ½ úvazku
Mgr. Veronika Kořínková – ½ úvazku – zástup za RD
Bc. David Majtenyi
PhDr. Kateřina Pařízková
PhDr. Lucie Šmídová – ½ úvazku – zástup za RD
Mgr. Petra Váchová – na RD

SŠ pracovnice: Lenka Hajná